

BELG WORDEN

Vierde editie – april 2014

INHOUD

Inleiding	3
1 \ Welke procedure kiezen?	4
2 \ Verrijging van de Belgische nationaliteit vóór 18 jaar	5
2.1 \ Kinderen geboren in België	5
2.2 \ Kinderen geboren in het buitenland	6
3 \ Verrijging van de Belgische nationaliteit vanaf 18 jaar	7
3.1 \ Verrijging door verklaring	7
3.2 \ Verrijging door naturalisatie	8
4 \ Juridische aspecten: begrippen van toepassing op de procedures tot verrijging van de nationaliteit	9
4.1 \ Wettelijk verblijf	9
4.2 \ Gewichtige feiten eigen aan de persoon	10
4.3 \ Maatschappelijke integratie	10
4.4 \ Economische participatie	12
4.5 \ Invaliditeit en handicap	12
4.6 \ Deelname aan het leven van de onthaalgemeenschap	13
4.7 \ Kennis van een landstaal	13
5 \ Administratieve aspecten: hoe een aanvraag tot nationaliteit indienen?	14
5.1 \ Procedure van verklaring	14
5.2 \ Naturalisatieprocedure	16

INLEIDING

Het **Federaal Migratiecentrum** (verder: het Centrum) is een onafhankelijke federale openbare instelling gespecialiseerd in de analyse van migratiestromen, de bescherming van de grondrechten van vreemdelingen en de strijd tegen mensenhandel en mensensmokkel. Zijn opdracht is om bij te dragen tot een beter begrip van die materies bij de overheid en de burger en tot een benadering ervan gebaseerd op het respect voor de mensenrechten en op kennis. Het voert die opdracht uit met het oog op gemeenschapsontwikkeling en in een geest van dialoog, samenwerking en respect.

De brochure geeft inleidende informatie rond de verkrijging van de Belgische nationaliteit, maar ze vervangt geen individueel advies. Een meer uitgebreide brochure is beschikbaar op de website van het Centrum: www.diversiteit.be, rubriek 'Publicaties'.

1 \ WELKE PROCEDURE KIEZEN?

Het Wetboek van de Belgische nationaliteit (de wet) beschrijft twee procedures: de procedure van verklaring en de naturalisatieprocedure. Die procedures zijn zeer verschillend.

1. De procedure van **verklaring** gaat uit van de erkende rechten van de persoon. Als de verzoeker aan de wettelijke voorwaarden voldoet, heeft hij **recht op de nationaliteit**. Bovendien zijn er voor deze procedure termijnen vastgelegd die garanderen dat het parket snel een beslissing neemt. Als het parket de nationaliteit weigert, kan de verzoeker in beroep gaan bij een rechtbank.
2. De **naturalisatieprocedure** gaat daarentegen uit van een **gunstregeling**. Dat betekent dat er naast de wettelijke voorwaarden ook extra voorwaarden kunnen worden toegepast. De parlementsleden die zetelen in de Naturalisatiecommissie van de Kamer van volksvertegenwoordigers nemen de beslissing. Als zij de naturalisatie weigeren, kan er niet in beroep worden gegaan bij een rechtbank. Ook als zij de termijnen niet naleven, heeft dat geen gevolgen voor het verkrijgen van de Belgische nationaliteit. In de praktijk stellen we vast dat de behandelingsduur van een naturalisatieaanvraag veel langer is dan die van een verklaring.

Gelet op de verschillen, raadt het Centrum aan om de procedure van verklaring te gebruiken als de verzoeker aan de voorwaarden voldoet.

2 \ VERKRIJGING VAN DE BELGISCHE NATIONALITEIT VÓÓR 18 JAAR

2.1 \ KINDEREN GEBOREN IN BELGIË

De pasgeborene bevindt zich in België en zijn ouders zijn onbekend

Eén van de ouders of adoptanten is Belg op het moment van de geboorte of de adoptie van het kind

De ouders of adoptanten zijn vreemdelingen

→ Het kind heeft geen nationaliteit (is staatloos)

→ Eén van de ouders of adoptanten is geboren in België **en** had gedurende ten minste 5 van de 10 jaar die aan de geboorte of de adoptie van het kind voorafgingen zijn/haar hoofdverblijfplaats in België

→ Eén ouder of adoptant die het ouderlijk gezag uitoefent wordt Belg **en** het kind heeft zijn hoofdverblijfplaats in België

→ Minstens één van de ouders of adoptanten heeft een onbeperkt wettelijk verblijf in België op het tijdstip van de verklaring **en** de ouders of adoptanten hebben gedurende de 10 jaar voor de verklaring hun hoofdverblijfplaats in België **en** leggen een verklaring af voor het kind 12 jaar is **en** het kind heeft sinds zijn geboorte zijn hoofdverblijfplaats in België

→ Andere gevallen

Automatische toekenning van de
Belgische nationaliteit

Toekenning van de Belgische
nationaliteit door verklaring

Verkrijging door verklaring onder
voorwaarden mogelijk vanaf 18 jaar

2.2 \ KINDEREN GEBOREN IN HET BUITENLAND

Een van de ouders of adoptanten is Belg
bij de geboorte of de adoptie van het kind

→ De Belgische ouder of adoptant is geboren in België

→ Het kind heeft geen andere nationaliteit voor het 18 jaar wordt (is staatloos)

→ De ouders leggen een nationaliteitsverklaring af voor het kind 5 jaar wordt

→ De adoptanten leggen een nationaliteitsverklaring af minder dan 5 jaar na de adoptie **en** het kind is op het tijdstip van de verklaring nog geen 18 jaar

Eén ouder of adoptant die het ouderlijk gezag uitoefent, wordt Belg **en** het kind heeft zijn hoofdverblijfplaats in België

De ouders of adoptanten zijn vreemdelingen

Automatische toekenning van de Belgische nationaliteit

Automatische toekenning van de Belgische nationaliteit door verklaring

Automatische toekenning van de Belgische nationaliteit

Verkrijging door verklaring onder voorwaarden mogelijk vanaf 18 jaar

3 \ VERKRIJGING VAN DE BELGISCHE NATIONALITEIT VANAF 18 JAAR

3.1 \ VERKRIJGING DOOR VERKLARING

De *cursief* afgedrukte termen worden nader toegelicht in het deel 'Juridische aspecten: begrippen van toepassing op de procedures tot verkrijging van de nationaliteit'.

De vreemdeling is in België geboren
en verblijft er *wettelijk* sinds zijn geboorte.

De vreemdeling heeft al meer dan 10 jaar een *wettelijk verblijf*

De vreemdeling heeft al meer dan 5 jaar een *wettelijk verblijf*

3.2 \ VERKRIJGING DOOR NATURALISATIE

4 \ JURIDISCHE ASPECTEN: BEGRIPPEN VAN TOEPASSING OP DE PROCEDURES TOT VERKRIJGING VAN DE NATIONALITEIT

▲ **OPGELET** De vermelde voorbeelden zijn niet exhaustief en de uitleg van bepaalde begrippen houdt geen rekening met mogelijke uitzonderingen.

4.1 \ WETTELIJK VERBLIJF

Het begrip 'wettelijk verblijf' is van belang voor de procedure tot verkrijging van de nationaliteit door naturalisatie en door verklaring. Het wettelijk verblijf bevat twee elementen: de duur van het verblijf voorafgaand aan het indienen van de aanvraag, en het verblijf op het moment van het indienen van de aanvraag.

- › **Voorafgaand aan het indienen van de aanvraag**
 - De verzoeker moet gedurende een zekere periode (de vereiste duur is afhankelijk van de gekozen procedure) wettig in België hebben verbleven. Het bewijs van de duur van het verblijf kan geleverd worden door een elektronische identiteitskaart van het type A, B, C, D, E, E+, F, F+ of H; in bepaalde gevallen wordt ook de bijlage 15 in aanmerking genomen;
 - Het verblijf voorafgaand aan de aanvraag moet ook ononderbroken zijn: de verzoeker mag niet afwezig zijn geweest gedurende meer dan 6 opeenvolgende maanden of gedurende in totaal langer dan een vijfde van de vereiste termijn (ofwel 1 jaar voor de

procedures van 5 jaar, ofwel 2 jaar voor de procedures van 10 jaar).

› **Op het moment van de aanvraag**

- De verzoeker moet zijn toegelaten voor een verblijf van onbeperkte duur. Hij moet houder zijn van een elektronische identiteitskaart van het type B, C, D, E, E+, F of F+.

▲ **OPGELET** De verzoeker moet elke afwezigheid van meer dan 3 maanden én zijn intentie om terug te keren melden aan de gemeente. Als hij dat niet doet, kan het verblijf als onderbroken worden beschouwd.

▲ **OPGELET** Een ambtshalve schrapping uit de registers onderbreekt het wettelijk verblijf. Vanaf de herinschrijving begint de berekening van de periode van wettelijk verblijf opnieuw bij nul.

4.2 \ GEWICHTIGE FEITEN EIGEN AAN DE PERSOON

Het begrip 'gewichtige feiten eigen aan de persoon' is van toepassing op zowel de verkrijgingsprocedure door naturalisatie als die door verklaring.

Als de verzoeker schuldig is aan gewichtige feiten, kan het parket hem de Belgische nationaliteit weigeren. En dat ongeacht de soort procedure die hij heeft gekozen. De wet geeft een aantal voorbeelden van wat als gewichtige feiten eigen aan de persoon wordt beschouwd: het gaat bijvoorbeeld over criminele feiten begaan hebben, van ernstige criminele feiten beschuldigd zijn, zijn identiteit niet kunnen bewijzen, gefraudeerd hebben, enzovoort.

Het parket kiest of het gewichtige feiten eigen aan de persoon inroept. De rechter kan die beslissing controleren en eventueel hervormen.

4.3 \ MAATSCHAPPELIJKE INTEGRATIE

In meerdere situaties voorzien door de procedure tot verkrijging van de nationaliteit door verklaring moet de verzoeker zijn maatschappelijke integratie bewijzen. Afhankelijk van de situatie moet het bewijs van de maatschappelijke integratie op verschillende manieren worden geleverd.

Als de verzoeker een aanvraag indient op basis van een **wettelijk verblijf van 5 jaar**, kan hij zijn maatschappelijke integratie bewijzen door aan te tonen dat hij:

- > een diploma of getuigschrift heeft van minstens het niveau van hoger secundair onderwijs, behaald in één van de drie landstalen;
- > **of** een inburgeringscursus heeft gevolgd;
- > **of** een beroepsopleiding heeft gevolgd (minimaal 400 uur);
- > **of** gedurende de voorbije 5 jaar onafgebroken heeft gewerkt als werknemer en/of als statutair benoemde in een overheidsdienst en/of als zelfstandige in hoofdberoep.

Bij een aanvraag op basis van een **huwelijk met een Belg(ische) of als ouder van een Belgisch kind** kan hij zijn maatschappelijke integratie bewijzen door aan te tonen dat hij:

- > een diploma of getuigschrift heeft van minstens het niveau hoger secundair onderwijs, behaald in één van de drie landstalen;
- > **of** een inburgeringscursus heeft gevolgd;
- > **of** een beroepsopleiding heeft gevolgd (minimaal 400 uur) **en** in de voorbije 5 jaar:
 - ten minste 11 maanden (voltijds) heeft gewerkt als werknemer en/of als statutair benoemde in overheidsdienst;
 - **of** in het kader van een zelfstandige beroepsactiviteit in hoofdberoep gedurende minstens 3 kwartalen de verschuldigde sociale kwartaalbijdragen in België heeft betaald.

4.4 \ ECONOMISCHE PARTICIPATIE

Het criterium 'economische participatie' is voorzien in de verkrijgingsprocedure door verklaring, wanneer de verzoeker een wettelijk verblijf tussen 5 en 10 jaar heeft. Economische participatie houdt in dat de verzoeker een bijdrage aan de Belgische arbeidsmarkt levert. Het bewijs van die bijdrage kan hij op twee manieren leveren:

- › gedurende de voorbije 5 jaar ongeveer 22 maanden (vol-tijds) gewerkt hebben **als werknemer en/of als statutair benoemde in een overheidsdienst** in België;
- › **of** in het kader van een **zelfstandige beroepsactiviteit** in hoofdberoep de voorbije 5 jaar gedurende minstens 6 kwartalen de verschuldigde sociale kwartaalbijdragen voor zelfstandigen in België betaald hebben.

Indien de verzoeker een opleiding heeft gevolgd tijdens die periode van 5 jaar, zal de duur van die opleiding afgetrokken worden van de vereiste termijn. Een opleiding die minstens van het niveau hoger secundair onderwijs is of een beroepsopleiding (minimaal 400 uur) wordt daarvoor in aanmerking genomen.

4.5 \ INVALIDITEIT EN HANDICAP

In het kader van een verkrijgingsprocedure door verklaring moet een verzoeker met een wettelijk verblijf van meer dan 5 jaar die geen job kan hebben of economische activiteit kan uitoefenen vanwege invaliditeit of een handicap, op het moment van de aanvraag:

- › in het geval van **invaliditeit**: aantonen dat hij een blijvende arbeidsongeschiktheid van 66 procent heeft, sinds ten minste 5 jaar;
- › in het geval van een **handicap**: zijn handicap aantonen door een attest van de FOD Sociale Zekerheid, Directie-generaal Personen met een Handicap. Dat attest moet aantonen dat zijn verdienvermogen op de arbeidsmarkt is beperkt tot een derde.

4.6 \ DEELNAME AAN HET LEVEN VAN DE ONTHAALGEMEENSCHAP

Het criterium 'deelname aan het leven van de onthaalgemeenschap' heeft betrekking op verzoekers die sinds ten minste 10 jaar en wettig verblijf hebben in België en de Belgische nationaliteit vragen door verklaring. De verzoeker moet dus een verklaring indienen waaruit blijkt dat hij deelneemt aan het economische en/of socioculturele leven van de gemeenschap waarin hij woont.

Deel uitmaken van die gemeenschap kan blijken uit een geheel van aanwijzingen. De wet definieert niet welke documenten dat bewijzen. Daarom kunnen alle mogelijke elementen in aanmerking worden genomen.

4.7 \ KENNIS VAN EEN LANDSTAAL

Het criterium 'kennis van een landstaal' heeft betrekking op alle vreemdeligen ouder dan 18 jaar die de Belgische nationaliteit vragen door verklaring (behalve wanneer ze een invaliditeit of erkende handicap hebben). De verzoeker moet een minimale kennis van het **Duits, Frans of Nederlands** kunnen aantonen. De kennis van één van die drie talen moet ten minste gelijk zijn aan het **niveau A2** van het Europees Referentiekader voor Talen.

Een bewijs van maatschappelijke integratie (zie 4.3) zal ook als bewijs van taalkennis aanvaard worden. Een inburgeringscursus, beroepsopleiding of onafgebroken tewerkstelling van 5 jaar wordt dus aanvaard als bewijs van de taalkennis. Ook een Belgisch diploma van minstens hoger secundair onderwijs behaald in één van de landstalen, een certificaat afgegeven door Selor of een attest afgegeven door Actiris, Bruxelles Formation, Forem, VDAB of Arbeitsamt wordt aanvaard.

5 \ ADMINISTRATIEVE ASPECTEN: HOE EEN AANVRAAG TOT NATIONALITEIT INDIENEN?

5.1 \ PROCEDURE VAN VERKLARING

5.1.1 \ Wat kost de procedure?

Vooraleer de verzoeker zijn aanvraag indient, moet hij een registratierecht betalen van 150 euro bij het registratiekantoor bevoegd voor zijn hoofdverblijfplaats. De adressen van de verschillende registratiekantoren zijn terug te vinden op de website <http://ccff02.minfin.fgov.be/annucomp/main.do>.

5.1.2 \ Waar moet de verzoeker zijn aanvraag indienen?

Na het betalen van 150 euro dient de verzoeker zijn aanvraag in bij de ambtenaar van de burgerlijke stand van de gemeente waar hij zijn hoofdverblijfplaats heeft.

5.1.3 \ Welke documenten voorleggen?

- > een geboorteakte of een document ter vervanging
- > het betalingsbewijs van het registratierecht
- > een getuigschrift van verblijfplaats met overzicht van adressen
- > het bewijs dat alle voorwaarden zijn vervuld: onbeperkt wettelijk verblijf, duur van voorafgaand verblijf en, wanneer vereist, maatschappelijke integratie, deelname aan de onthaalgemeenschap, talenkennis enzovoort.

5.1.4 \ Opschorting van de procedure bij probleem met namen en voornamen

Het is belangrijk dat de naam/namen en voornaam/voornamen van de verzoeker in de verschillende registers of op de voorgelegde documenten altijd op dezelfde manier zijn geschreven. Als dat niet het geval is, wordt de

verklaringsprocedure opgeschort totdat de schrijfwijze in alle registers en op alle documenten dezelfde is.

5.1.5 \ Ontvankelijkheid van de aanvraag

Als de ambtenaar van de burgerlijke stand meent dat de aanvraag onvolledig is, heeft hij 35 werkdagen om de verzoeker daarvan op de hoogte te brengen. Op een formulier duidt hij de documenten aan die ontbreken. De verzoeker heeft vervolgens 2 maanden de tijd om zijn aanvraag te vervolledigen. Als de ontbrekende stukken niet worden geleverd, zal de ambtenaar de aanvraag onontvankelijk verklaren.

De verzoeker kan die beslissing aanvechten bij de Raad van State.

▲ **OPGELET** Indien de verzoeker het betalingsbewijs van het registratierecht niet kan voorleggen op het moment van de aanvraag, zal de aanvraag automatisch onontvankelijk worden verklaard. Andere documenten kunnen wel later worden toegevoegd.

Als de aanvraag volledig is en het registratierecht is betaald, levert de ambtenaar van de burgerlijke stand een ontvangstbewijs van de aanvraag af.

5.1.6 \ Onderzoek van de aanvraag

De ambtenaar van de burgerlijke stand bezorgt het dossier aan de procureur des Konings, de Dienst Vreemdelingenzaken en de Staatsveiligheid.

De procureur des Konings heeft 4 maanden (5 maanden in bepaalde gevallen) om zijn beslissing over te maken aan de ambtenaar van de burgerlijke stand. Hij kan 3 antwoorden geven:

1. Attest 'Geen negatief advies': als de procureur des Konings oordeelt dat hij geen negatief advies moet uitbrengen, stuurt hij een attest naar de ambtenaar van de burgerlijke stand met de melding dat er geen reden voor een negatief advies is. In dat geval wordt de nationaliteitsaanvraag aanvaard.
2. Negatief advies: de procureur des Konings kan een negatief advies uitbrengen over het toekennen van de

nationaliteit vanwege gewichtige feiten eigen aan de persoon of omdat de voorwaarden voor het verkrijgen van de nationaliteit niet zijn vervuld. In dat geval wordt de aanvraag afgewezen. De verzoeker kan die afwijzingsbeslissing voor de rechtbank van eerste aanleg aanvechten. Daarvoor moet hij, binnen 15 dagen na de ontvangst van de beslissing, een aangetekend schrijven aan de ambtenaar van de burgerlijke stand richten. Daarin moet hij de ambtenaar verzoeken om zijn dossier aan de rechtbank van eerste aanleg over te maken.

3. Geen reactie: wanneer de procureur des Konings na het verlopen van de termijn, geen advies heeft uitgebracht, wordt de nationaliteitsverklaring automatisch aanvaard. Ze moet dan in de registers worden ingeschreven.

5.2 \ NATURALISATIEPROCEDURE

5.2.1 \ Wat kost de procedure?

Vooraleer de verzoeker zijn aanvraag indient, moet hij een registratierecht betalen van 150 euro bij het registratiekantoor bevoegd voor zijn hoofdverblijfplaats. De adressen van de verschillende registratiekantoren zijn terug te vinden op <http://ccff02.minfin.fgov.be/annucomp/main.do>.

5.2.2 \ Waar moet de verzoeker zijn aanvraag indienen?

Bij de ambtenaar van de burgerlijke stand van de gemeente waar hij zijn hoofdverblijfplaats heeft of bij de Kamer van volksvertegenwoordigers. In beide gevallen moet hij de aanvraag doen aan de hand van een aanvraagformulier dat hij bij het gemeentebestuur kan opvragen.

5.2.3 \ Welke documenten voorleggen?

- › een geboorteakte of een document ter vervanging
- › het betalingsbewijs van het registratierecht
- › een getuigschrift van verblijfplaats met overzicht van adressen
- › een nota met de redenen waarom het voor hem zo goed als onmogelijk is om een nationaliteitsverklaring af te leggen
- › het bewijs dat alle voorwaarden zijn vervuld: onbeperkt

wettelijk verblijf en, wanneer vereist, buitengewone verdiensten op wetenschappelijk, sportief of sociocultureel vlak, of een voorafgaand verblijf van 2 jaar voor staatlozen en een kopie van het vonnis waarin zijn status als staatloze wordt erkend.

5.2.4 \ Opschorting van de procedure bij probleem met namen en voornamen

Het is belangrijk dat de naam/namen en voornaam/voornamen van de verzoeker in de verschillende registers of op de voorgelegde documenten altijd op dezelfde manier zijn geschreven. Als dat niet het geval is, wordt de naturalisatieprocedure opgeschort totdat de schrijfwijze in alle registers en op alle documenten dezelfde is.

5.2.5 \ Ontvankelijkheid van de aanvraag

De naturalisatieaanvraag moet volledig zijn en het registratierecht moet voorafgaand aan die aanvraag zijn betaald. In dat geval levert de ambtenaar van de burgerlijke stand of de Kamer van volksvertegenwoordigers een ontvangstbewijs af.

5.2.6 \ Onderzoek van de aanvraag

De procureur des Konings, de Dienst Vreemdelingenzaken en de Staatsveiligheid hebben 4 maanden (5 maanden in bepaalde gevallen) om een advies uit te brengen. Als er binnen die termijn geen advies is uitgebracht, wordt dat als een positief advies beschouwd.

Dat advies is niet de beslissing. De Naturalisatiecommissie van de Kamer van volksvertegenwoordigers kan het altijd naast zich neerleggen. De rest van de procedure wordt bepaald door het reglement van de Naturalisatiecommissie. De kennis van een landstaal en integratie zijn belangrijk bij het beoordelen van de aanvraag.

5.2.7 \ Rechtsmiddelen

De verzoeker kan niet in beroep gaan tegen een afwijzing van een naturalisatieaanvraag door de Kamer van volksvertegenwoordigers.

BELG WORDEN

Brussel, april 2014

Auteur:

Federaal Migratiecentrum
Koningsstraat 138, 1000 Brussel
T: 02 212 30 00
F: 02 212 30 30
epost@cntr.be

Vertaling: Dice

Grafisch concept en opmaak: d-artagnan

Druk: Perka (Maldegem)

Verantwoordelijk uitgever: Jozef De Witte

Cette publication est aussi disponible en français.

U kunt deze publicatie ook terugvinden op de website van het
Centrum: www.diversiteit.be.

U wilt deze publicatie bestellen? Dat kan door een mail te sturen
naar epost@cntr.be of te bellen naar 02 212 30 00. Vermeld daarbij
duidelijk de titel 'Belg worden'.

Het Centrum juicht de verspreiding van kennis toe, maar dringt
aan op respect voor de samenstellers en auteurs van alle
bijdragen in deze publicatie. Haar als informatiebron gebruiken is
alleen toegestaan mits vermelding van de auteur en de bron; de
auteursrechtelijk beschermde elementen geheel of gedeeltelijk
reproduceren, verkopen, publiceren, aanpassen mag alleen met de
schriftelijke toelating van het Centrum.

